

rere har anført, mener vi, at det er en ændring, som er særdeles fordelagtig.

Majbrit Berlau (EL):

Enhedslisten tilslutter sig de foregående talere, og vi kan selvfølgelig tilslutte os det her forslag. Særlig i betragtning af den tragiske katastrofe i Sydøstasien viser det sig, at en revision af loven er meget påtrængende. Det er vigtigt, at de efterladte får skabt ro efter sådan en tragisk oplevelse, og derfor håber vi på, at forslaget hurtigt kan blive implementeret.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for den meget brede og enstemmige opbakning, der er til lovforslaget. Lovforslagets begrundelse er jo den tragiske flodbølgekatastrofe, der fandt sted i Sydøstasien den 26. december sidste år, og som i hvert fald fik regeringen til at gå ind i nogle overvejelser om, hvad vi kunne gøre for at være med til at hjælpe de pårørende og familierne til at få situationen afklaret så hurtigt, som det nu var muligt ud fra de hensyn, man naturligvis også skal tage til, at man ikke kan afsige dødsformodningsdom, før man har en væsentlig sikkerhed for, at personen er omkommet.

Jeg vil sige, at det, der for regeringen har været afgørende, da vi skulle udarbejde det her lovforslag, var at forsøge at tage hensyn til den balance, der på den ene side er i, at det er i alles interesse, at man, når man står i så tragisk en situation, får en afklaring af forholdene hurtigst muligt. For mange mennesker kan det, hvor ubetydeligt det end kan opfattes i forhold til det at miste en af sine kære, være meget væsentligt, at ens fremtidige økonomiske vilkår bliver afklaret hurtigst muligt, og derfor har regeringen også været indstillet på, at der skulle ske en meget væsentlig reduktion af den tid, der måtte gå, før der kan afsiges en dødsformodningsdom.

På den anden side må man sige, at der også skal være en balance i forhold til de mange mennesker, der en dag vælger at sige fra over for det almindelige samfundsliv, tager ud at rejse, er væk og ikke er i kontakt med pårørende eller venner. For dem skulle der selvfølgelig ikke være en så kort tidsfrist, at de kunne gå hen og frygte, at alle deres ejendele var solgt, og at der var afsagt dødsformodningsdom, alene fordi de ønskede at tage ud og se noget af verden og ikke var i kontakt med omverdenen.

Jeg synes, den rigtige balance er fundet her i lovforslaget, så vi hjælper de mange familier og pårørende, som er i en meget, meget vanskelig situation. Jeg må også sige, at lovforslagets tilblivelse og de nye meget kortere tidsfrister også er et resultat af den teknologiske udvikling, vi står over for.

Man må sige, at uanset hvor man befinder sig på jordkloden, er det i langt de fleste tilfælde muligt for folk at komme i kontakt med omverdenen. De fleste har en mobiltelefon med sig, og under alle omstændigheder er transportforholdene også således, at det er forholdsvis nemt at bevæge sig fra punkt a til punkt b, at det er svært at gemme sig i verden. Derfor syntes vi ud fra en samlet betragtning, at det var rigtigt at ændre lov om borteblevne, således at der kommer nye, mere tidssvarende regler på området.

Jeg er glad for, at Folketinget både er positivt indstillet over for lovforslagets indhold og også i et meget travlt folketingsår, hvor der allerede er en meget tyngende dagsorden, har accepteret, at jeg på mit område fik mulighed for at fremsætte et ekstra lovforslag, som jeg håber på kan få en god og grundig behandling i Retsudvalget, men naturligvis også kan blive vedtaget så hurtigt som overhovedet muligt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 115: Forslag til lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ophævelse af krav om ægteskab m.v. i forbindelse med kunstig befrugtning).

Af Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) m.fl. (FremSAT 1/3 2005).

Lovforslaget sattes forhandling.

Forhandling

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det tema, som vi nu skal behandle her i dag på Enhedslistens foranledning, er jo et tema, der har været diskuteret mange gange, siden den nugældende lov om kunstig befrugtning blev vedtaget tilbage i 1997. En ændring af loven om kunstig befrugtning er jo en kompleks affære, som kræver en grundig diskussion, kræver et sæt meget nøje overvejelser, og at man ser tingene i en sammenhæng.

At tage et enkelt element ud af loven om kunstig befrugtning og behandle dette enkelte element særskilt må jeg sige, at jeg derfor ikke betragter som værende en hensigtsmæssig måde at revidere lovgivningen på, og det er også baggrunden for, at jeg allerede for et år siden i god samklang med Folketinget iværksatte en proces, som skal føre frem til, at vi reviderer loven om kunstig befrugtning i en sammenhæng.

Det er en proces, som har bestået i diskussioner ad flere omgange med de politiske partier, foreløbig med en kulmination før jul, hvor der lå en skitse, som blev oversendt til Det Etske Råd, som har udtalt sig i sagen. Så sent som i går havde jeg på ny drøftelser med partierne, og det er min klare opfattelse, at vi, hvis vi giver denne sag tid og energi, kan nå en bredere forståelse for den logik og indre sammenhæng, som en kommende lovændring gerne skulle afspejle.

Det er også derfor, at vi i går på mødet med partierne aftalte at fortsætte vores drøftelser med henblik på, at regeringen straks i den nye samling kan fremsætte et lovforslag.

I det lys og på den baggrund kan regeringen derfor ikke støtte Enhedslistens forslag.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu understregede ministeren i sin tale, at vi har at gøre med en kompliceret affære, og at man derfor ikke skulle kunne behandle et enkelt element i denne her komplicerede affære.

Nu vil jeg så bare bede ministeren om at bekræfte, at da loven blev vedtaget tilbage i 1997, var lige netop det spørgsmål, vi snakker om her, nemlig kravet om, at man skulle leve i et ægteskab eller i et ægteskabslignende forhold, faktisk noget, der blev indføjet i forbindelse med lovbehandlingen dengang som et enkeltstående element.

På daværende tidspunkt var det ikke så kompliceret at indføje det, og dermed kan det vel heller ikke være så kompliceret at trække det ud igen.

Kl. 16.00

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Eller måske var det netop kompliceret, og måske var det set i bakspejlet en fejl, at Folketinget midt i lovbehandlingen pludselig tog dette tema op. Det førte jo i hvert fald til den gældende lovgivning, som, uden at jeg her står og giver nogen prognose for, hvad regeringens udspil vil ende med, vel af alle betragtes som en lovgivning, som ikke er frygtelig konsistent, når retstilstanden nu er den, at alle, dog ikke læger, kan medvirke til insemination af enlige kvinder, også andre sundhedspersoner end læger.

Det er jo ikke nogen specielt logisk retstilstand, og jeg tror da, at det bl.a. kan tilskrives det forhold, at spørgsmålet om parforhold og reguleringen af det spørgsmål opstod midt i en folketingsbehandling, som var præget af en lang række ændringsforslag. Og det er jo præcis baggrunden for, at jeg har sagt, at når vi skal ind og se på den bestemmelse – og det skal vi – omkring parforholdskravet, så skal vi gøre det på baggrund af et grundigt forarbejde, sådan at vi kan lave en lovgivning i efteråret 2005, som har en, hvad skal man kalde det, bedre indre sammenhæng end den eksisterende lovgivning.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Så vil jeg jo bare høre ministeren, om jeg forstod det rigtigt, at det, ministeren sagde, var, at det kunne være en fejl, eller måske endda, at det *var* en fejl, at man indførte denne her bestemmelse, som betyder, at der ikke er en ligestilling mellem folk, der er gift eller lever i et ægteskabslignende forhold, og så folk, der lever i lesbiske forhold, eller enlige kvinder. Mener ministeren, det var en fejl, at der blev lavet den forskelsbehandling, og er ministeren faktisk indstillet på at lave en ligestilling mellem de her grupper?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu er der jo intet over og intet ved siden af Folketinget, og derfor begår Folketinget vel pr. defi-

niton ikke fejl, og det er i hvert fald ikke min opgave at stå og dømme et tidligere Folketing.

Jeg vil bare konstatere, at hvis man ville fremme det synspunkt, der hedder, at man alene vil forbeholde kunstig befrugtning for folk, der reelt er i et parforhold bestående af en mand og en kvinde, så har man ikke nået det resultat med den lovgivning, man lavede i 1997. Det kan man konstatere.

Hvis man ville det modsatte, nemlig sikre, at også enlige kvinder har ret til insemination, der bliver udført lægefagligt forsvarligt, så nåede man heller ikke det formål, for man lavede altså en lovgivning, hvor det er ulovligt for en læge at medvirke, men lovligt for f.eks. en jordemoder eller en cykelsmed.

Derfor må man sige, at uanset om man har det ene rene synspunkt eller det andet rene synspunkt, så er der ingen af disse synspunkter, der er dækket ind af den eksisterende lovgivning. Det synes jeg jo, hvis man stiller sig sådan lidt på kanten af det og vurderer det, må føre til, at man siger, at det i hvert fald ikke er en særlig hensigtsmæssig lovgivning. Det er det, jeg siger.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil selvfølgelig herfra også kvittere for, at ministeren ligesom lægger op til, at vi får nogle af de her ændringer igennem.

Man kan så selvfølgelig være forundret over, at det har taget så lang tid, som det har taget, når ministeren netop selv anfører, at det er et lovforslag, nogle politiske diskussioner, som vi har haft i Folketingssalen adskillige gange.

Hvis nu det her er så komplekst et spørgsmål, hvordan kan det så være, at Venstre både under valgkampen og også i andre sammenhænge lige præcis har kunnet tage det her ud og anføre det som et område, Venstre gerne vil lave ændringen på? Det vil sige, at man, når man politisk giver nogle meldinger til gavn for en valgkamp og for at tiltrække nogle vælgere, godt kan gå ud og sige, at lige præcis på det her område synes man det er et problem, at der er nogle grupper, der ikke har adgang til denne her behandling, og som gerne må få det, men her i Folketingssalen vil man stemme det her forslag ned, fordi man mener, at det er meget, meget komplekst og hænger sammen med nogle andre dele.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu kunne hr. Kamal Qureshi og dermed Socialistisk Folkeparti desværre ikke være til stede ved det møde, vi havde i går, men ellers ville hr. Kamal Qureshi vide, at regeringen sammen med Folketingets øvrige partier jo sådan set ser behov for en tættere drøftelse af de her spørgsmål. For det her handler jo ikke alene snævert om spørgsmålet om parforholdskrav, det handler jo også om, på hvilke betingelser, på hvilke vilkår man eventuelt skulle ændre ved det parforholdskrav. Skal der være forskel på den retlige regulering af, hvad man må, og hvad man ikke må, og så det tilbud, der gives i det offentlige sundhedsvæsen, ja eller nej? Det er én vinkel på det.

Den anden vinkel er spørgsmålet om anonymitet i forbindelse med sæddonation. Ville nogle partiers eller nogle personers stillingtagen til spørgsmålet om insemination af enlige kvinder være anderledes i lyset af, at spørgsmålet om sæddonation f.eks. faldt anderledes ud end i den eksisterende lovgivning?

Kl. 16.05

Det er sådan set alle de facetter, der er i debatten, som er baggrunden for, at jeg – og jeg fornemmer, at det er med bred opbakning fra de partier, der mødte frem til mødet i går – er enig i, at denne her sag sådan set er bedst tjent med nu at blive underkastet et grundigt arbejde i kølvandet på den skitse, der blev formuleret før jul, og som Det Ethiske Råd nu har udtalt sig om.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Nu kan man sige, at det jo ikke er en drøftelse, vi startede her for nogle dage siden, da ministeren indkaldte til et møde. Det er jo en drøftelse, vi har haft, som ministeren selv anførte, adskillige gange om det her område.

Min anke er sådan set ikke, at det nu virker, som om vi sætter processen i gang, og at vi så forhåbentlig når i mål på et tidspunkt. Min anke er sådan set, at under valgkampen virkede det næsten, som om Venstre lagde bolden foran straffesparksfeltet og sagde, at nu sparker vi bolden i mål, til vælgerne. Nu, efter at valget er overstået, begynder man så at drible rundt med bolden i straffesparksfeltet og sige, at det er et meget kompliceret område, som har en masse andre facetter. Det er sådan set det, jeg anfører.

Men jeg vil i øvrigt gerne vende tilbage til det, jeg startede med at sige, og kvittere for, at vi nu får startet en proces, og at der er en velvilje også fra Venstre til, at vi kan få gjort noget ved det her. Så lad os ikke tale os fra hinanden; jeg vil bare anføre, at jeg sådan set synes, at alle de facetter, der er nødvendige for at få afskaffet det her forbud, sådan set er til stede, og man burde sætte det i værk i stedet for at fortsætte med at drøfte.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen hvis vi nu bliver i hr. Kamal Qureshis eget billede og forestiller os, at bolden ligger på straffesparkspellet, så er jeg, uden at være fodboldkspert, dog vidende om, at selv i den situation er det fornuftigt lige at træde et par skridt tilbage og så tage et tilløb for at have en vis sandsynlighed for, at der kommer kraft nok i sparket, til at bolden også går i mål. Det er jo sådan set den øvelse, vi er i gang med i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Grunden til, at jeg rejser mig, er, at vi for et par uger siden i Folketingssalen behandlede et beslutningsforslag fra Enhedslisten, som gik på, at homoseksuelle skulle have ret til at adoptere. På daværende tidspunkt sagde familieministeren på vegne af regeringen nej.

Nu kan jeg så forstå på sundhedsministeren, at i dag siger man nej til, at lesbiske skal have ret til at blive kunstigt befrugtet, men hvis man så venter et par måneder, vil regeringen sige ja – eller hvad? Kan ministeren ikke komme med en principiel holdning til det her område? Er regeringen for, eller er regeringen imod rent principielt?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Svaret på det spørgsmål afhænger jo bl.a. af hele diskussionen om, på hvilke vilkår vi i øvrigt indretter tilbuddet om kunstig befrugtning i det her samfund. I dag har vi f.eks. anonymitet i forbindelse med sæd- og ægdonationer. Som jeg antydede før, kunne man da godt forestille sig, at der kunne være medlemmer af det her Folketing, som ville besvare spørgsmålet om enlige kvinders ret til insemination forskelligt, afhængigt af barnets mulighed for, når det opnår myn-

dighed, at kunne eller ikke kunne opsøge sit fædrene ophav. Det er bare for at byde ind med én facet, som kan have betydning for, hvordan det her principielle spørgsmål skal afklares.

En anden vinkel er jo, at vi i øjeblikket har en lovgivning, der på en og samme tid er en påbudslov og en tilbudslov. Det er nemlig en påbuds- eller forbudslov, der forbyder læger at medvirke til kunstig befrugtning, og så er spejlbilledet på det, at det samtidig er en tilbudslov, nemlig at det, der ikke er forbudt, tilbyder vi så i det offentlige sundhedsvæsen.

Der kører jo også en debat i øjeblikket mellem Folketingets partier omkring mit mødebord, der handler om: Skal der være ét regelsæt om, hvad man må og ikke må, og så et andet regelsæt om, hvad vi tilbyder i det offentlige sygehusvæsen? Udfaldet af den diskussion kan da også være bestemmende for, hvilken position man indtager i spørgsmålet om insemination af enlige kvinder.

Derfor bliver jeg nødt til at sige, at denne her sag altså har en kompleksitet, hvor det sådan set ikke giver megen mening at tage en enkelt facet ud og så stå meget klart og sige, at sådan mener jeg om det. Tingene skal ses i en sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det synes jeg ikke var et klart svar. Jeg forstår ikke, hvordan man kan sige nej til, at homoseksuelle skal have ret til at adoptere, og så ikke være lige så klar i mælet, når man taler om kunstig befrugtning, for udgangspunktet må være det samme. Hvis man synes, at det er et godt udgangspunkt for et barn i dets opvækst at blive præget af en mand og en kvinde, og hvis det så er det, man har som holdning, og man søger at tilstræbe dette, kunne det vel heller ikke være så svært at sige enten ja eller nej på det her område. Kan vi ikke få et mere klart svar fra regeringen?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg har givet et meget klart svar, nemlig det svar, at jeg har lovet Folketingets politiske partier, at regeringen straks i den nye samling fremlægger et samlet udspil til en ny lov om kunstig befrugtning, hvor bl.a. spørgsmålet om parforhold skal finde sin løsning. Derudover er der spørgsmålet om ægdonation, nedfrysningstid, anonymitet og en lang række andre spørgsmål, som har en indre sammenhæng.

Så vil jeg sige, at der i øvrigt også principielt er meget stor forskel på adoption og det at føde sine egne børn. Det er der. Det er ikke ligeværdige situationer. Det at være et adoptivbarn er jo i sig selv, kan man sige, et udtryk for, at man kommer anderledes fra start end så mange andre børn. Derfor kan spørgsmålet om forældreskab jo sådan set godt ses anderledes i lyset af adoptionssituationen og den situation, hvor et barn fødes af en kvinde ligeværdigt – kan man sige – med en lang række andre børn.

Vi ved jo f.eks. i dag, at et sted mellem 5 og 10 pct. af de danske børn formentlig har en anden far end den far, der via ægteskabslovgivningens formodningsregler er tillagt dem. Så der er sådan set stor forskel på den situation, hvor man biologisk fødes ind i en familie, hvad enten det så er en familie, der består af en enlig eller af et par, og så den situation, hvor man bortadopter.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til indenrigs- og sundhedsministeren. Vi går videre i ordførerrækken med fru Inge-Lene Ebdrup.

Inge-Lene Ebdrup (V):

Nu har ministeren meget godt gennemgået indholdet af det forslag, vi behandler nu. Der er også blevet sagt meget godt om den proces, vi står med benene plantet midt i, nemlig den proces, hvor vi nu skal læse Det Etske Råds anbefalinger, skal have dem behandlet politisk i vores egne grupper, og så skal videre med forhandlingen hos ministeren mellem de forskellige partier.

Derfor vil jeg også afvise forslaget for nuværende. Venstres gruppe har endnu ikke taget konkret stilling til mulige ændringer af loven om kunstig befrugtning, herunder også ophævelse af parforholdskravet, fordi vi mener, at det her – fuldstændig i tråd med det, ministeren tidligere har sagt – er noget, som kræver en større sammenhæng, et større overblik, og derfor kan vi ikke for nuværende tilslutte os beslutningsforslaget.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak. Den næste ordfører er fru Lone Møller.

Lone Møller (S):

Jeg tror, at der sådan bredt i den danske befolkning er en opfattelse af, at alle i dette land har krav på at få lægehjælp til en behandling. Sådan

er det ikke. Det er nemlig sådan, at der er en gruppe i landet, som ikke kan få lægehjælp til en behandling, og det er lesbiske.

Nu kan man jo drøfte, hvordan det er blevet indført, om det er en fejl. Jeg kan i hvert fald huske afstemningen, da det pludselig kom ind i loven. Det var temmelig kaotisk, og jeg tror, mange ikke var helt klar over, hvad de stemte om. Vi har så stemt om det nogle gange siden, og der har jo været et flertal i Folketinget, som har været for, at lesbiske ikke må få lægelig behandling.

Ingen skal være i tvivl om, at Socialdemokratiet synes, at det er intet mindre end en katastrofe. Vi så det gerne ændret i morgen. Men som ministeren også sagde, er vi nu gået i gang med nogle drøftelser generelt om loven om kunstig befrugtning. Jeg synes, det er vigtigt, om vi for en gangs skyld kunne gøre os virkelig umage med at få lavet en lov, hvor vi får det gennemarbejdet, frem for at det nogle gange måske lidt mere er funderet på holdninger end på selve det, man kan sige er fagligheden.

Derfor ser jeg gerne og ser frem til, at Folketinget får ophævet det forbud, at læger ikke må medvirke til insemination. Som ministeren sagde, må cykelsmeden og skraldemanden og såmænd alle andre end læger. Det kan vi ikke have.

Men jeg ønsker, at vi skal have den samlede drøftelse, og derfor synes jeg, det er godt, at vi nu er gået i gang, og jeg har også en tro på, at vi den 1. oktober har et samlet udspil. Om vi så når at blive enige på alle punkter, er en anden sag.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu var det jo meget svært at høre på ordføreren, hvad ordføreren egentlig mente om det her forslag. Men for at prøve at gøre det lidt mere præcist, vil jeg stille ordføreren et spørgsmål, for jeg synes, det er al ære værd, at den socialdemokratiske ordfører – sådan som jeg hører det – går ind for retten til, at det er en læge, der foretager insemination. Men det er jo ikke hele problemet. Det helt afgørende er måske nok den totale, den rigtige ligestilling, som jo indbefatter, at lesbiske og enlige skal have de samme rettigheder til at blive behandlet i det offentlige system som folk, der enten er gift eller lever i et ægteskabslignende forhold. Uden at jeg ønsker at binde den socialdemokratiske ordfører op på at skulle række hånden op på det rigtige tidspunkt til det her forslag, vil jeg bare høre, hvad den socialdemokratiske ordførers indstilling er til at give lesbi-

ske og enlige den samme ret til at blive behandlet i det offentlige system, som andre har.

Kl. 16.15

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Det behøver jeg såmænd ikke række hånden op til. Det har jeg udtalt mig vidt og bredt om i mange offentlige instanser, siden vi i 1997 fik vedtaget det ændringsforslag. Så det er klart min indstilling.

Når man nu er i gang med at drøfte loven om kunstig befrugtning generelt, må vi jo se, hvad der kommer ud af det, men man skal ikke være i tvivl om, at Socialdemokratiet i hvert fald på nuværende tidspunkt har den holdning, at vi ønsker en ligestilling.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Birthe Skaarup.

Birthe Skaarup (DF):

Forslaget fra Enhedslisten om at ophæve § 3 i lov om kunstig befrugtning, så kunstig befrugtning nu skal kunne tilbydes alle kvinder, som ikke lever sammen med en mand i et ægteskabs-lignende forhold, kan vi ikke tilslutte os i Dansk Folkeparti.

Det er sikkert ikke noget nyt, men vi har tidligere givet udtryk for her i Folketingssalen, at Dansk Folkepartis familiepolitik er, at man skal tage udgangspunkt i barnets tarv og rettigheder, og det er som sagt noget, vi stadig ser skal bevares. Det er det kommende barn, som er den svageste og den mest sårbare part i den proces; det skal man holde sig for øje.

Vi ønsker, at børn som udgangspunkt skal have de bedste livsbetingelser, og det er deres fremtid, vi ønsker skal tilgodeses.

Som sagt er det ikke første gang, emnet er oppe til debat og til vurdering her i Folketinget. Jeg husker tydeligt, at da vi eksempelvis skulle have en del af lov om kunstig befrugtning revideret – vi skulle have nedfrysningstiden forlænget fra 2 til 4 år – kom der 33 ændringsforslag ud af den sag.

Men for at komme tilbage til forslaget: Det er altså vores klare ønske, at det naturlige parforholdskrav som beskrevet i loven stadig væk skal være gældende. Intet er statisk i denne verden, det ved jeg godt, men det er et stort skridt at sætte et barn i verden og for de fleste en af de al-

lerstørste beslutninger, man træffer i et parforhold.

Man bør også huske på, at det ikke er en ret at få børn, og derfor mener vi også, at vægtningen, når der skal tages stilling til en ændring af loven, bør ligge i de betingelser, vi er med til at give et barn, nemlig en opvækst i en familie, hvor børnene har en far og en mor. Det spiller efter vores vurdering en stor rolle for barnet, og det er derfor, vi ikke kan støtte forslaget.

Jeg vil også godt sige, at vi selvfølgelig også afventer den debat, vi skal have efter sommerferien og inden jul, hvor vi skal have hele lovkomplekset op til en nøjere vurdering og revidering.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det er lidt underligt at høre Dansk Folkepartis ordførertale, for sagen er jo den, at i dagens Danmark kan lesbiske blive kunstigt insemineret. De kan bare ikke blive det af en læge, og de kan ikke blive det i det offentlige system. Det, vi med andre ord snakker om at det her forslag handler om, er noget sundhedsmæssigt forsvarligt og noget socialt-økonomisk. Det er det, det handler om. Derfor undrer det mig meget, hvordan man med Dansk Folkepartis ord kan snakke om, at det her forslag handler om, hvorvidt man skal være for eller imod, at lesbiske og enlige kan blive kunstigt insemineret, for det *kan* lade sig gøre i dag. Det kunne jeg godt tænke mig at høre Dansk Folkepartis ordførers kommentar til.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Det er fuldstændig rigtigt. Man kan jo gå til en jordemoder og få det gjort, det behøver ikke lige at være en cykelsmed, som der er nogle der siger. Men det er hele glidningen i det her, det er hele glidningen i familiemønsteret, der også lægges op til samtidig. Og det ønsker vi i Dansk Folkeparti ikke at være medvirkende til.

Kl. 16.20

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det ønsker man ikke at være medvirkende til, bliver der sagt. Jeg savner bare argumenter, for hvis argumentet er, at det er et spørgsmål om, hvorvidt man er for eller imod, at lesbiske og enlige skal kunne få kunstig insemination, så er der noget helt andet, der skal laves om, så er der en lang række andre lovgivninger, der skal laves

om. Derfor er det ikke noget argument i forhold til det her forslag.

Så kunne jeg godt tænke mig at høre Dansk Folkepartis ordførers kommentar til, at det i dagens Danmark rent faktisk er cirka en fjerdedel af alle børn, som ikke lever sammen med deres far eller deres mor, og at en lang række af dem tror, at de lever sammen med deres far eller deres mor. Jo, de lever nok sammen med deres mor, men ca. 10 pct. af dem lever altså sammen med en far, som ikke er deres far. Dermed er det en underlig statistisk og måske lidt gammeldags måde at opfatte familiemønstret på for de børn, der vokser op i dagens Danmark.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Det er spørgerens udlægning, at det er gammeldags og statistisk. Det er ikke Dansk Folkepartis mening. Det betyder noget for os, at et barn bliver præget af en far og en mor i dets opvækst. Og så vil jeg gerne sige, at det her er en glidning. Hvornår ser vi, at bøsser også gerne vil have et barn? Skal vi have rugemødre? Det er de ting, vi også skal tage stilling til, og det kommer vi sikkert til at diskutere yderligere, når vi skal have den revidering af lov om kunstig befrugtning.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Det er fint nok, at Dansk Folkeparti altså mener, at det her er en politisk holdning, Dansk Folkeparti har om, at man ikke vil åbne op for nogen måder, der kan lette homoseksuelles adgang til at kunne få kunstig befrugtning.

Man kan selvfølgelig undre sig over, at der i diskussionen bruges et begreb, der hedder naturligt parforhold i en sag, der handler om kunstig befrugtning. Hvis det skal være helt naturligt, er der jo ikke nogen, der skal have kunstig befrugtning overhovedet, fordi de sådan set kan få børn af sig selv. Og hvis ikke de kan få børn af sig selv, så kan vi jo som samfund trække på skuldrene og sige, at vi kan være ligeglade.

Det er jo i det øjeblik, samfundet går ind og sætter naturen så at sige ud af kraft, at kunstig befrugtning overhovedet kommer på tale. Er det ikke korrekt? Vil fru Birthe Skaarup ikke give mig ret i, at hvis man skulle forholde sig til det naturlige, så behøvede man jo slet ikke give tilbud om kunstig befrugtning til nogen overhovedet?

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Jo. Hr. Kamal Qureshi må da også vide, at det kan man komme ud for at gøre. Der er altså nogle, der ikke kan føde børn ad naturlig vej. Og derfor har vi jo det tilbud, at der er mulighed for at give kunstig befrugtning. Så det kan jeg slet ikke følge hr. Kamal Qureshi i.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jamen det er jo netop det, at vi som samfund siger: Der er nogle, der ikke kan få børn på naturlig måde, og dem vil vi gerne give tilbuddet til, sådan at de kan få de børn, de ønsker sig. Det er jo det, kunstig befrugtning handler om.

Fru Birthe Skaarup snakker om børns vilkår og det, at man siger, at det er vigtigt, at børns vilkår bliver sat i centrum, og i den sammenhæng er det jo interessant, at lige præcis foreningen Børns Vilkår har været ude med en pressemeddelelse, som fru Birthe Skaarup selvfølgelig også har læst, om, at der ikke er nogen dokumentation for, at børn, der vokser op i homoseksuelle familier, har ringere opvækstvilkår, end børn i heteroseksuelle familier har. Hvorvidt forældrene er homoseksuelle eller ej, har ikke nogen betydning for børns opvækstvilkår. Det er nogle andre faktorer, der har betydning, f.eks. om forældrene har overskud til at tage sig af deres børn osv. osv., men det, at de er homoseksuelle, har ikke nogen betydning.

Hvordan kan fru Birthe Skaarup stadig væk bruge børns vilkår som et argument, når al dokumentation peger på, at homoseksuelle er lige så gode forældre som andre eller lige så dårlige forældre som andre?

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Nu nævner hr. Kamal Qureshi Børns Vilkår, men der er altså også andre i det her samfund, der fraråder det, vil jeg gerne sige.

Hr. Kamal Qureshi skal se Dansk Folkepartis politik ud fra, at vi ønsker det bedste. Der er altså en grund til, at der er skabt en mand og en kvinde, og det er altså også sådan, som jeg sagde før, at hvis man først åbner op for, at lesbiske skal have lov, så åbner man måske også op for, at bøsser skal have lov til at få et barn, og det bliver via en rugemor. Hele vores familiemønster glider, og det er det, vi i Dansk Folkeparti er modstandere af.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er fru Helle Sjelle.

Helle Sjelle (KF):

Når man taler om kunstig befrugtning, bevæger man sig ind på et meget vanskeligt og ømtåleligt område. Man er nødt til at gøre sig klart, hvem man vil tage hensyn til, og hvad mennesker har ret til og krav på.

Begrundelsen for Enhedslistens forslag, som vi behandler her i dag, er, at alle kvinder bør have den samme ret til at få børn, uanset om de er gift, ugift, samboende, har indgået registreret partnerskab eller for den sags skyld bor alene. Forslaget begrundes altså med, at det er kvindens ret at få et barn, og kvinden ses som den, hvis behov skal imødekommes.

I Det Konservative Folkeparti er vi dog som udgangspunkt af den opfattelse, at kravet om parforhold bør opretholdes. Vi mener, at et barn så vidt muligt bør have både en mor og en far.

Derudover synes vi, man skal være opmærksom på, at spørgsmålet om parforhold jo kun er et ud af mange, når det drejer sig om kunstig befrugtning. Der er mange andre etiske dilemmaer, der kommer frem i lyset, når man diskuterer kunstig befrugtning generelt. For mig at se er det derfor ikke hensigtsmæssigt at tage problematikken omkring parforhold ud og behandle den særskilt på nuværende tidspunkt, og vi støtter derfor ikke forslaget.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg forstod på ordføreren, at Det Konservative Folkeparti mener, at alle børn har ret til så vidt muligt at have en mor og en far. Mit spørgsmål er bare: Hvorfor?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Det er fuldstændig korrekt forstået, at vi som udgangspunkt faktisk mener, at børn bør have en mor og en far. Og det vil sige, at når vi fra samfundets side går ind og skaber nogle rammer, f.eks. hjælper med insemination, så er det også det, der bør være udgangspunktet, og vi mener, det er bedst på den måde.

Vi anerkender, at der er andre familieformer. Vi synes, det er fint, at folk lever på andre måder end lige at leve sammen mand og kvinde. Men det, det handler om for os, er altså barnets tarv i

den her sammenhæng, og der mener vi, det er bedst, at man har en mor og en far.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Skal det forstås på den måde, at Det Konservative Folkeparti mener, at et barn, der vokser op med en mor og en far, vil have en bedre opvækst end et barn, der vokser op med to lesbiske kvinder? Det er der ikke nogen dokumentation for, men det kan være, at Det Konservative Folkeparti har en eller anden dokumentation for det. Jeg har ikke set det før, men jeg vil da gerne høre om det.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Nu skal jeg nok udlægge, hvad det er, Det Konservative Folkeparti mener. I denne forbindelse mener vi, som jeg sagde før, at vi synes, det er bedst, at man har en mor og en far som udgangspunkt, og det er det, som vi forholder os til. Det er barnets tarv, det er ikke forældrenes tarv i den her sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Man kan sige, at det forslag, som Enhedslisten har fremsat, sådan set går ud på at få nogle tilbud fra det offentlige eller fra det private og det, at man fjerner et forbud. Det handler jo ikke nødvendigvis, som fru Helle Sjelle siger, om retten til at få børn. Det handler sådan set om retten til at kunne få kunstig befrugtning. Det fører jo ikke nødvendigvis til børn.

Men det, jeg egentlig vil spørge om, ligger lidt i forlængelse af hr. Jørgen Arbo-Bæhrs argumentation. Når nu fru Helle Sjelle nævner, at det er barnets tarv, man sætter i centrum, hvad er det så, man bruger som begrundelse for, at barnets tarv varetages bedre af en mand og en kvinde end af to voksne omsorgsfulde forældre, som ikke nødvendigvis er en mand og en kvinde?

I og med at al dokumentation peger på, at der ikke er forskel, så er der vel ikke andre end de religiøse argumenter tilbage, som kan dokumentere noget som helst.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg tror nok, at der er andre end lige religiøse argumenter for, at der fra naturens side er lagt op til, at der skal være en mand og en kvinde, for at man kan få nogle børn. Og det er den tanke-

gang, vi gerne vil forfølge, også når det handler om kunstig befrugtning. Det er derfor, vi holder fast i den argumentation, og at det er det udgangspunkt, vi har i den her sammenhæng. Vi mener stadig væk, det er bedst, hvis der både er en mor og en far, som barnet kan vokse op hos.

Men vi anerkender, at der er masser af andre måder, folk kan leve deres liv på her i Danmark, og det synes vi er helt fint. Men vi synes ikke ligefrem, man har en ret til at få børn, men børn har faktisk en ret til at have et ordentligt udgangspunkt.

Kl. 16.30

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg er fuldstændig enig med fru Helle Sjelle i, at det egentlig burde være sådan, at børn har ret til omsorgsfulde forældre, frem for at forældre har ret til at få børn. Det er så et spørgsmål, hvordan man opnår det.

Påstanden om, hvad der er naturligt, og hvad der ikke er naturligt, har vi jo hørt mange gange i disse debatter. Problemet er bare, at hvis man skal forholde sig til naturens dagsorden, altså hvad der er naturligt eller ej, burde vi vel endelig slet ikke tilbyde kunstig befrugtning, og kan fru Helle Sjelle ikke give mig ret i, at så skal vi vel ikke tilbyde kunstig befrugtning til de par, der ikke kan få børn, uanset om de er homoseksuelle eller heteroseksuelle? Man må vel sige: Jamen det er fra naturens side bestemt, at I ikke kan få børn sammen.

Der kan være mange genetiske årsager til det. Det kan være, fordi de genetisk ikke passer sammen, så de børn, de får, kan få en eller anden defekt, og whatever. Der kan være mange naturlige årsager til det, og skulle vi så ikke bare holde fingrene væk og lade naturen køre sit eget spil? Så ville nogle par jo kunne få børn, mens andre ikke kunne få det.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Den holdning kan man selvfølgelig godt have, men jeg mener nu, at det afgørende er, om der en form for sygdom, som på den ene eller den anden måde gør, at man faktisk ikke er i stand til at få børn, og jeg betragter faktisk ikke det at være lesbisk som en sygdom.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ordføreren. Den næste er hr. Naser Khader.

Naser Khader (RV):

Det Radikale Venstre støtter Enhedslistens forslag. Vi er enige i intentionerne, for selvfølgelig skal alle kvinder have mulighed for at få foretaget kunstig befrugtning af en læge under lægeansvar. Vi vil gerne af med § 3, for vi går ind for fuld ligestilling.

Men i går var alle ordførerne til et møde med ministeren, og her blev vi enige om, at nu er der en proces i gang, så lad os vente på et samlet udspil. Det er bedre at vente og tage det hele samlet. Vi er ikke imod forslaget, vi støtter forslaget, men vi synes, man skal vente, til der kommer et samlet udspil om revision af hele loven om kunstig befrugtning.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak. Den næste ordfører er hr. Kamal Qureshi.

Kamal Qureshi (SF):

Fra SF's side anerkender vi, at vi befinder os i 2005, og i 2005 vælger voksne mennesker at bo sammen på mange forskellige måder.

Jeg tror, vi alle sammen har nogle i vores omgangskreds, som har fået børn, og hvor vi egentlig tænker, at de burde aldrig have fået de børn, for de er ikke i stand til at varetage børnenes tarv. Det kan selvfølgelig typisk være heteroseksuelle, fordi de har lettere adgang til at få børn, end homoseksuelle har, men omvendt har vi sikkert også nogle homoseksuelle venner i vores omgangskreds, som vi betragter som omsorgsfulde voksne, og som også ville være gode forældre, men som i dag ikke har adgang til de samme behandlingstilbud, som heteroseksuelle par har.

Denne ubalance, denne manglende anerkendelse af, at børns tarv ikke kun skal varetages af heteroseksuelle forældre, men af omsorgsfulde voksne, er udgangspunktet for, hvordan vi forholder os, og vi støtter Enhedslistens forslag, som det foreligger, fordi det er fuldstændig på linje med SF's politik.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg bed mærke i, at hr. Kamal Qureshi sagde til fru Birthe Skaarup, at samfundet skal give mulighed for, at man kan få børn, hvis man ønsker det. Mener SF, at man har ret til at få et barn? Er det ikke en gave at få et barn? Det er ikke en ret, det er en gave at få et barn. Hvad mener SF om det?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg tror ikke, at jeg i mit indlæg overhovedet snakkede om retten til at få børn. Jeg snakkede nemlig om børns ret til at få omsorgsfulde forældre og børns ret til at have omsorgsfulde forældre, som er det centrale for vores politik.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det var heller ikke hr. Kamal Qureshis indlæg, jeg talte om, det var om en af bemærkningerne til fru Birthe Skaarup, hvor hr. Kamal Qureshi netop sagde det.

Så talte hr. Kamal Qureshi også om undersøgelser: Sidste gang vi behandlede et beslutningsforslag fra Enhedslisten, som gik ud på, at homoseksuelle skal have ret til at adoptere, refererede Enhedslisten i beslutningsforslaget til en svensk undersøgelse, som bl.a. havde vist, at børn af homoseksuelle forældre blev udsat for mobning af klassekammerater og andre jævnaldrende. Hvis man ved, at de bliver udsat for mobning på grund af det, skal der vel ikke åbnes mulighed for det? Det er da en uheldig udvikling.

Kl. 16.35

Derudover nævnte hr. Kamal Qureshi Børns Vilkår, og her synes jeg, det er relevant, at John Halse, som jo tidligere har været formand for Børns Vilkår og er børnepsykolog, også er imod det. Tager SF kun udgangspunkt i de undersøgelser, som bakker SF's holdning op, og ser fuldstændig bort fra de undersøgelser eller de fagfolk på området, som mener noget andet?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Med hensyn til Børns Vilkår forholder vi os selvfølgelig til den udtalelse, der er kommet fra Børns Vilkår, og ikke til den, som er kommet fra en tidligere formand, som Dansk Folkeparti har fundet frem til lejligheden. Vi forholder os sådan set til, om der kommer fra en udtalelse fra Børns Vilkår, eller om der kommer udtalelser fra enkeltpersoner.

Hr. Martin Henriksen siger, at børn af homoseksuelle forældre bliver mobbet, og spørger, om det ikke skal være kriteriet for, at de ikke skal have adgang til at få børn. Nu kan børn altså være meget ondsksfulde. Børn mobber andre børn, der har stritører, er rødhårede, har briller eller er tykke, og hvis vi begynder at tage det som begrundelse, skulle mange voksne, som er

overvægtige, har stritører, er rødhårede eller andre ting, ikke have lov til at få børn, fordi man kunne sige, at deres børns risiko for at blive mobbet i skolen blev større.

Det, der er behov for, er en holdningsbearbejdelse, så børn af homoseksuelle ikke bliver mobbet i skolen, frem for at sige: Nå, ja, de bliver mobbet, og derfor må vi bare fratage homoseksuelle retten til at få det tilbud, som andre kan få, fordi samfundet ikke kan finde ud af at behandle deres børn ordentligt.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Der bliver brugt mange fine ord i denne debat: kunstig befrugtning, insemination og mange andre fine ord. Jeg vil lige gøre opmærksom på, at lovgivningen oprindeligt var målrettet par, som ikke ad naturens vej kunne opnå graviditet, og at der derfor er tale om behandling mod barnløshed.

Jeg vil godt høre, om det er således, at hr. Kamal Qureshi skelner mellem kunstig befrugtning og behandling for barnløshed – altså de tilfælde, hvor sundhedsvæsenet tilbyder en løsning – eller om hr. Kamal Qureshi bare mener, at kvinder, som af en eller anden årsag ikke har lyst til at blive gravide ad naturlig vej, skal have mulighed for bare at lade sig kunstigt befrugte i flæng.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

I dag henvender en stor del af de par, som ikke kan få børn, sig, fordi deres infertilitet simpelt hen skyldes, at manden ikke er i stand til at gøre hustruen gravid, der behøver ikke at være nogen sygdom involveret, og de har i dag adgang til at få kunstig befrugtning på det offentlige regning, så det, hr. Kim Christiansen anfører som sin argumentation, er ikke korrekt. Det er ikke korrekt, at der nødvendigvis skal være sygdom til stede, for at man kan få tilbud om kunstig befrugtning.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Når vi taler om lesbiske, er jeg fuldstændig klar over, at ægtefællens evner i den retning er ret begrænsede. Men udgangspunktet er jo, at der er tale om en sygdomstilstand, hvis ægtemanden er steril, og det er det, lovgivningen er lavet for. Sigtet med den er at afhjælpe barnløshed via fer-

tiltetsklinikkerne og IVF-behandling, så parret kan få opfyldt ønsket om graviditet.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

I princippet kunne man jo også sige til det heteroseksuelle par, som hr. Kim Christiansen trækker frem som et eksempel: Din mand kan ikke gøre dig gravid, og derfor kan du gå hen til Nina Storcks klinik og få insemination. Det, lesbiske kvinder i dag benytter sig af, kan hun også benytte sig af og blive gravid på den måde. Så man kan sige, at det tilbud, der i dag er tilgængeligt for lesbiske, vil i en sådan situation også være tilgængeligt for hende.

Jeg synes, hr. Kim Christiansen prøver at presse en logik ind ud fra Dansk Folkepartis politiske holdning, nemlig en lidt gammeldags holdning til, hvordan tingene skal være. Det er helt fair at have den politiske holdning, selv om den er anderledes end SF's, men jeg er ikke enig i den udlægning af lovgivningen, som hr. Kim Christiansen fremfører.

Kl. 16.40

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Jeg kan ikke anerkende, at det er en gammeldags holdning. Er det en gammeldags holdning at synes, at vores børn skal have en god opvækst, og at man skal have et godt familiemønster? Det kan godt være, det kun er en kommentar, men det gør mig faktisk halvvejs vred, når hr. Kamal Qureshi siger det, for jeg synes, det er at nedgøre folk.

Og så vil jeg i øvrigt godt sige, at John Halse altså er børnepSYKolog.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jamen der er da ikke nogen grund til, at fru Birthe Skaarup bliver vred. Jeg startede sådan set med at sige, at det er helt legitimt, at Dansk Folkeparti mener det, de gør, om, hvordan familiemønsteret skal være. Jeg mener bare, at det er en gammeldags logik, et gammeldags syn på, hvordan en familie skal være, og hvad der skal til for at varetage børns tarv i en familie.

Jeg mener, at to omsorgsfulde forældre, uanset om de er homoseksuelle eller heteroseksuelle, er vigtigere, når det gælder om at varetage børns tarv, end at fokusere på, hvorvidt det er en mand og en kvinde. Der er mange mænd, som er til større skade end gavn for deres børns op-

vækst, men omvendt er der også mange mænd, som er til stor gavn for deres børns opvækst. Der er nogle børn, der ville have større gavn af, at deres fædre ikke var til stede, og der er nogle børn, der har stor gavn af, at deres fædre er til stede. Det er den kompleksitet, som jeg mener Dansk Folkepartis politik ikke tager højde for, fordi den udelukkende fokuserer på, at det altså skal være en mand og en kvinde på den gammeldags, traditionelle måde. Sådan er det.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Om det er politik eller ej, kan man jo drøfte, men det, vi siger i Dansk Folkeparti, er, at barnet skal have en god opvækst og skal have en far og en mor. Det er det, der fra begyndelsen er ment med, at der skal være et familiemønster, og det behøver ikke at være en gammeldags opfattelse. En gammeldags opfattelse er efter min vurdering noget helt anderledes.

Her drejer det sig om barnets tarv, og det drejer sig om, at vi skal sørge for, at den slags børn ikke bliver mobbet, som det har vist sig at være tilfældet. Det drejer sig om, at der er nogle meget svage børn, der skal have en ordentlig opvækst, og det er det, vi i Dansk Folkeparti ønsker. At hr. Kamal Qureshi så ikke ønsker det, er SF's problem.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg synes ikke, fru Birthe Skaarup har lyttet særlig godt til den ordførertale, jeg holdt, og som faktisk fra start til slut handlede om, hvad man skal gøre for at sikre børn en ordentlig opvækst. Fra start til slut anførte jeg i min ordførertale, at for SF er det afgørende, at børn får en ordentlig opvækst, men at en god opvækst ikke er betinget af forældrenes seksualitet, men af, at forældrene er omsorgsfulde og har overskud til at tage sig af deres børn, og at ingen dokumentation har påvist, at homoseksuelle forældre ikke er i stand til at varetage forældreopgaverne og ikke er lige så godt egnede som forældre som heteroseksuelle.

For den sags skyld har Dansk Folkeparti vel ingen berettigelse til at kræve, at jeg ikke må mene, at Dansk Folkepartis politik er gammeldags. Det er min politiske ret at mene, at det familiemønster, som Dansk Folkeparti lægger for dagen, og det familiemønster, som Dansk Folkeparti mener er det eneste korrekte og det eneste rigtige, er gammeldags. Det kan vi være uenige om, og

der kan være forskellige begrundelser for, hvorfor det skal være sådan, men jeg mener, det er en gammeldags måde at anskue familiemønsteret på, og at det ikke er tidssvarende i 2005. Det kan vi være politisk uenige om, men sådan er det bare.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ordføreren. Den næste er ordføreren for forslagsstillerne, hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg vil godt starte med at sige tak for en faktisk utrolig god debat.

Specielt er det vel glædeligt, at debatten har afspejlet, at holdningerne rykker sig i den rigtige retning. Det afspejler måske nok så meget, at tidligere tiders fordomme over for folk med en anden seksual orientering end den gængse heteroseksuelle er begyndt at forsvinde. De er på vej til at blive anerkendt som ligeværdige med andre mennesker, og i første omgang synes jeg, det er glædeligt, at ministeren udviser i hvert fald en vis form for positiv velvilje over for ligestilling mellem lesbiske og enlige kvinder med heteroseksuelle.

Kl. 16.45

Jeg hørte ministeren henholde sig til fodboldens verden uden måske at være ekspert – det sagde han i hvert fald selv – så jeg vil med mit kendskab til fodbold måske komme med en lille advarsel, som består i, at man skal passe på, når man tager tilløb til et straffespark. Bare en enkelt detalje: Måske husker nogle et bestemt David Beckham-straffespark, hvor han rent faktisk gled i tilløbet og sparkede langt over mål. Det viser, at man kan tage for lange tilløb, og at man også kan risikere ikke at nå målet, hvis man ikke holder sig det klart for øje hele vejen.

Hvad er det så, målet er for Enhedslisten med forslaget her? Det er egentlig lige så enkelt, som forslaget lyder. Det handler om ligestilling af lesbiske og enlige kvinder med heteroseksuelle, når det gælder ret til kunstig befrugtning, og det spørgsmål behøver jo ikke blive sammenblandet med en lang række andre spørgsmål vedrørende kunstig befrugtning. Jeg må jo erkende, at et flertal af ordførerne har sagt, at det er nødvendigt med denne sammenblanding, men jeg synes bare, det er vigtigt, vi holder os målet klart, nemlig ligestilling.

Et andet mål, som jeg også synes vi skal holde os klart, er, at de børn, vi snakker om, skal opvokse i så trygge rammer som muligt. Forskelli-

ge har vurderet spørgsmålet, og alle ting taler for, at der findes fuldstændig de samme vilkår med hensyn til tryghed, omsorg osv. for børn, der vokser op med homoseksuelle forældre, som for børn, der vokser op med heteroseksuelle forældre. Senest er det sagt af et flertal i Det Etske Råd, som altså bakker forslaget op, og derfor synes jeg egentlig, det ligger lige til højrebenet at vedtage forslaget så hurtigt, som det overhovedet kan lade sig gøre.

Jeg er i øvrigt meget glad for, at så vel Socialdemokratiet som SF og Det Radikale Venstre nu bakker hjerteligt op om den ligestilling, som også indbefatter, at lesbiske og enlige skal have mulighed for at få foretaget kunstig befrugtning i det offentlige system. Sagen er jo, at enlige og lesbiske godt kan få foretaget kunstig befrugtning i dag, men det kan bare ikke gøres af en læge, og for lesbiske og enlige gælder denne særegel: Har du penge, så kan du få, men har du ingen, så må du gå. For mig at se handler forslaget altså om en sundhedsfaglig og en økonomisk-social begrundelse for at ligestille lesbiske og enlige kvinder med heteroseksuelle med hensyn til retten til kunstig befrugtning.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes, at man fra venstrefløjens side forsøger at skabe et billede af, at alle eksperter er enige om, at det er helt fint for barnet, men det er jo ikke korrekt. Der er nemlig en børnepsykolog, som ikke er enig i det, og formanden for det underudvalg i Det Etske Råd, som behandlede spørgsmålet, er også imod. Derfor er det jo manipulation, når man simpelt hen forsøger at skabe et billede af, at alle eksperter på området er enige, når det ikke er tilfældet.

Enhedslistens ordfører kørte meget på ligestilling, ligestilling og atter ligestilling i sin ordførertale. Jeg synes, ligestilling er fint, og at det er noget, vi naturligvis skal tilstræbe, men når ligestillingskampen sættes højere end barnets tarv, er man altså gået for vidt.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at vi ikke skal bygge politik på eksperter, heller ikke på dette område. Man kan sige, at på dette område vil man sikkert kunne få såkaldte eksperter til at udtale sig i øst og i vest, men det er altså et politisk spørgsmål, om man går ind for denne ligestilling.

Hvis vi skal tale om barnets tarv, siger jeg ikke, at det er endegyldigt bevist, at alle mulige mennesker uanset sociale forhold, eller hvad det nu kan være, er gode forældre eller dårlige forældre. Jeg siger bare, at der ikke findes noget argument, som tager udgangspunkt i barnets tarv eller noget lignende, der skulle gøre, at vi skulle være imod et sådant forslag, og det argument findes heller ikke hos Dansk Folkeparti.

Kl. 16.50

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jo, det argument findes i høj grad. Jeg er sådan set også kommet med nogle eksempler, og jeg er ikke den eneste, der har gjort det, så man kan da håbe, at Enhedslistens ordfører vil lytte lidt til dem.

Når Enhedslisten taler ligestilling, vil de gerne have, at to kvinder, som lever i et parforhold, skal kunne få et barn via kunstig befrugtning. Det er det endegyldige mål for Enhedslisten, det kan jeg forstå på hele argumentationen, men hvad skal man gøre, når to mænd, som lever i et parforhold, gerne vil have et barn? Det er jo et dilemma, det er jo et problem, og hvordan har Enhedslisten tænkt sig at løse det problem?

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

For det første indbefatter det spørgsmål, som hr. Martin Henriksen stiller, noget helt andet. Det indbefatter nemlig det etiske spørgsmål om brug af andre mennesker som rugemødre, og det er jo noget helt andet.

For det andet mener vi helt klart, at homoseksuelle mænd skal have mulighed for at adoptere børn. Det er den mulighed, som skal foreligge, og dermed vil vi også få bedre muligheder for at skabe total ligestilling. I øvrigt er det jo sådan, at det ikke er muligt at lave kunstig befrugtning af en mand.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil egentlig gerne spørge, om det er ligegyldigt eller afgørende for Enhedslisten, at børnesagkyndige grupperinger, eller hvad man nu skal kalde det, ikke har kunnet dokumentere, at homoseksuelle familiers børn har det ringere end heteroseksuelle familiers børn. Det vil nemlig være meget afgørende for mig og for SF, hvis der er afgørende dokumentation for – dog ikke

fra enkelte eksperter eller enkeltpersoner – at homoseksuelle familiers børn på grund af forældrenes seksualitet får ringere opvækstvilkår. Det vil have afgørende betydning for os i denne debat, og derfor vil jeg spørge Enhedslisten: Er det den samme overvejelse, Enhedslisten gør sig?

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Vi er selvfølgelig ligesom SF meget interesserede i det, som hedder barnets tarv, og hvis det bevisligt var sådan, at opvækst hos et lesbisk par ville føre til ringere vilkår for barnet på grund af forældrenes seksuelle orientering, end hvis det voksede op hos et heteroseksuelt par, er det da klart, at vi måtte tage hensyn til barnets tarv. Men den dokumentation findes ikke.

Som jeg sagde før til hr. Martin Henriksen, findes der nogle enkelte mennesker, der kommer med udsagn i øst, ligesom der er nogle enkelte mennesker, der kommer med udsagn i vest. Men det er jo ikke dokumentation, det er udtryk for en holdning fra de menneskers side, og den holdning skal de have lov til at have, og de skal også have lov til at komme frem med den. Men det er jo bare ikke dokumentation.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 13:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af Center for Etniske Minoriteter og Sundhed (Cemisu).

Af Naser Khader (RV) m.fl.
(Fremsat 11/3 2005).

Forslaget sattes forhandling.